

Kontaktperson
Gert Abelt
Staben
Telefon: 08-508 270 66
gert.abelt@mk.stockholm.se

Till
Marknämnden 2006-06-15

**En sammanhållen diskrimineringslagstiftning.
Remiss av Diskrimineringskommitténs slutbetänkande, SOU 2006:22**

Förslag till beslut

Marknämnden besvarar remissen med kontorets utlåtande.

Göran Långsved

Lenart Gustafsson

Remissen

Kommunstyrelsen har till marknämnden remitterat Diskrimineringskommitténs slutbetänkande ”En sammanhållen diskrimineringslagstiftning” (SOU 2006:22) för yttrande senast 2006-06-19.

Betänkandet har även remitterats till stadsdelsnämnderna i Spånga-Tensta, Maria-Gamla Stan och Älvsjö samt till utbildningsnämnden och socialtjänstnämnden.

Kommitténs förslag i korthet

En ny lag mot diskriminering

Kommitténs föreslår en ny lag mot diskriminering - lagen om förbud och andra åtgärder mot diskriminering. Samtidigt upphävs jämställdhetslagen, 1999 års arbetsrättsliga diskrimineringslagar, lagen om likabehandling av studenter i högskolan, lagen om förbud mot diskriminering samt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

En ny, sammanslagen ombudsmannamyndighet

Kommittén föreslår att de nuvarande fyra ombudsmännen mot diskriminering - Jämställdhetsombudsmannen (JämO), Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO), Handikappombudsmannen (HO) och Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning (HomO) - slås samman till en myndighet, Ombudsmannen mot diskriminering. Den

nya ombudsmannen skall utöva tillsyn över diskriminering enligt den nya lagen.

Sju diskrimineringsgrunder

I den nya lagen föreslås diskriminering vara förbjuden på grund av kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Genom diskrimineringsgrunden könsidentitet utvidgas diskrimineringskyddet till att omfatta alla transpersoner. Åldersdiskriminering förbjuds i arbetslivet och andra verksamheter med anknytning till arbetslivet samt i delar av utbildningsväsendet.

Diskrimineringsförbud på nya samhällsområden

Diskrimineringsförbud föreslås gälla på nya samhällsområden:

- utbildningsområdet i sin helhet
- allmänna sammankomster och offentliga tillställningar
- värn- och civilplikten samt offentlig anställning eller offentligt uppdrag.

Därutöver skall diskrimineringsförbuden - som i dag - gälla även i arbetslivet, delar av utbildningsområdet, arbetsmarknadspolitisk verksamhet, start eller bedrivande av näringsverksamhet, yrkesutövning, medlemskap m.m. i bl.a. arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer, tillhandahållande av varor, tjänster och bostäder, socialtjänsten, socialförsäkringssystemet, arbetslöshetsförsäkringen, hälso- och sjukvården och statligt stöd. En nyhet är att privatpersoner förbjuds diskriminera när de tillhandahåller varor, tjänster eller bostäder till allmänheten.

Skydd för juridiska personer

Skydd föreslås för bolag, föreningar och andra juridiska personer på områden där det finns behov av sådant skydd. Tidigare har diskrimineringslagstiftningen endast skyddat fysiska personer.

Möjlighet till positiv särbehandling

Positiv särbehandling på grund av etnisk tillhörighet föreslås vara tillåten i arbetslivet och - som i dag inom arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Positiv särbehandling på grund av kön skall vara tillåten i fråga om högskolestudier och arbetsmarknadspolitisk verksamhet och - som i dag - i arbetslivet och i fråga om medlemskap m.m. i arbetstagar-, arbetsgivar- och yrkesorganisationer.

Utökade krav på aktiva åtgärder

Utökade krav på aktiva åtgärder för att främja jämställdhet och annan likabehandling föreslås i arbetslivet, på utbildningsområdet och i fråga om värn- och civilplikten.

Åtgärder för ökad tillgänglighet

Ett skydd mot bristande tillgänglighet för personer med funktionshinder föreslås inom vissa samhällsområden. Det skall vara diskriminering att inte vidta skäliga åtgärder för ökad tillgänglighet. De skyldigheter som finns i dag för arbetsgivare att vidta stöd- och anpassningsåtgärder för personer

med funktionshinder vid bland annat anställning skall gälla även i den nya lagen.

Rättegången

En ändrad sammansättning i Arbetsdomstolen (AD) och talerätt för intresseorganisationer i diskrimineringsmål föreslås. Vidare föreslås att Jämställhetsnämnden och Nämnden mot diskriminering ersätts av en ny nämnd mot diskriminering. Den nya nämnden skall pröva ärenden om vitesförelägganden och överklaganden på samma sätt som de tidigare nämnderna.

Markkontorets synpunkter

I dag finns sju civilrättsliga lagar med bestämmelser som syftar till att motverka diskriminering och som förbjuder diskriminering på olika grunder och inom olika samhällsområden. Nuvarande diskrimineringslagstiftning kan, som också kommittén konstaterar, beskrivas som ett lapptäcke som är svåröverskådligt, svårt att tillämpa, med stora brister och med vissa motsägelser som följd.

Kontoret delar kommitténs uppfattning att behov av att förbättra, förenkla, förstärka och samordna reglerna för att motverka diskriminering och på andra sätt främja människors lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder är angeläget. I detta perspektiv är därför kommitténs förslag till en ny sammanhållen diskrimineringslag välkommet. Förslaget innebär att lagstiftningen blir både effektivare och mer heltäckande.

Liksom lagstiftningen är tillsynen över diskrimineringslagstiftningen splittrad. Kommittén föreslår att nuvarande fyra ombudsmän mot diskriminering (JämO, DO, HO, HomO) slås samman till en myndighet. Kontoret delar den uppfattningen och ser det som en logisk konsekvens mot bakgrund av kommitténs förslag om en sammanhållen diskrimineringslagstiftning. En gemensam ombudsman mot diskriminering blir också en tydlig markering om att all diskriminering är oacceptabel oavsett på vilken grund den sker. En viktig förutsättning för att den nya myndigheten ska bli ett effektivt skydd mot diskriminering är att den specialistkunskap som finns hos nuvarande myndigheter bibehålls och inte slätas ut.

Kommittén har inte framfört förslag om att låta diskrimineringsskyddet mot bristande tillgänglighet gälla alla samhällslivets situationer där funktionshindrade kan möta otillgänglighet. Kommittén anför som skäl att det kräver omfattande utredning av de rättsliga och praktiska förutsättningarna. Detta har inte rymts inom kommitténs uppdrag.

För markkontorets kärnverksamhet är tillgänglighetsaspekterna tydligt reglerade i Plan- och bygglagen (PBL) och därmed sammanhängande

förordningar samt föreskrifter och allmänna råd från Boverket och andra myndigheter. Det övergripande syftet med PBL är att med beaktande av den enskilda människans frihet främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktig hållbar livsmiljö. Av PBL framgår också att bebyggelsemiljön ska utformas med hänsyn till möjligheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga att använda området.

SLUT